

Täysistunto

Torstai 5.11.2020 klo 16.02—18.34

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi saatavien perinnästä annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 191/2020 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Tässä puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Tässäkin lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia ja asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.26 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! Viime kevättalvella alkanut koronaviruspandemia on aiheuttanut ongelmia niin kansalaisille, yrityksille kuin koko Suomen taloudellekin. Näinä haastavina aikoina erityisesti pk-yritykset ovat olleet taloudellisissa vaikeuksissa myynnin vähentyessä viime keväänä dramaattisesti erityisesti palvelusektorilla. Emme valitettavasti ole vielä päässeet eroon koronaviruspandemiasta. Yrittäjien ahdingon helpottamiseksi hallitus on päättänyt antaa käsillä olevan esityksen yrityssaatavien perintäkulujen sekä tratan käytön väliaikaisesta rajoittamisesta.

Värderade talman! Indrivningskostnaderna för företagsfordringar är i praktiken väsentligt högre än för konsumentfordringar, vilket kan leda till ökade betalningssvårigheter för företagen. Regeringen vill därför särskilt stöda små och medelstora företag som hamnat i en ekonomiskt utmanande situation helt utan egen förskyllan. Regeringen vill underlätta situationen för företag med ekonomiska svårigheter och trygga att deras ekonomiska situation inte ytterligare förvärras på grund av höga indrivningskostnader.

Arvoisa puhemies! Yrityssaatavien osalta perintäkulut ovat käytännössä monesti merkittävästi suuremmat kuin kuluttajasaatavissa, ja ne voivatkin siten osaltaan lisätä yritysten maksuvaikeuksia. Hallitus haluaakin tukea erityisesti pk-yrityksiä taloudellisesti haastavassa tilanteessa, johon yrittäjät joutuivat ilman omaa syytään. Hallitus haluaa varmistaa sen, ettei yritysten taloudellinen tilanne heikkene yhtään enempää korkeiden perintäkulujen vuoksi.

Voimassa olevassa laissa säädetään perintäkulujen enimmäismääristä, joita kuluttajasaatavia perittäessä saa velalliselta vaatia. Yrityssaatavien osalta laki ei sisällä vastaavia säännöksiä, mutta niidenkin osalta säädetään, etteivät kulut saa olla kohtuuttomia tai tar-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 140/2020 vp

peettomia. Ehdotuksen mukaan muiden kuin kuluttajasaatavien perintäkuluista säädettäisiin aiempaa täsmällisemmin. Yksittäisistä perintätoimista, eli esimerkiksi maksumuistutuksesta, maksuvaatimuksesta ja maksusuunnitelman laatimisesta, saisi jatkossa perintäkuluina veloittaa enintään tietyn, laissa säädetyn summan. Myös velallisen kokonaiskuluvastuuseen tulisi rajoituksia. Velalliselta saisi saman saatavan perinnässä vaatia perintäkuluina enintään 230 tai 410 euroa, saatavan pääomasta riippuen.

Valmistelun aikana oikeusministeriössä tehtiin velkomustuomiotutkimus, jossa selvitetiin muiden kuin kuluttajasaatavien perintäkulujen määrää summaarisena riita-asiana viireille tulleissa velkomusasioissa. Tutkimuksen tiedot perustuvat noin 600:aan vuonna 2019 annettuun tuomioon, joissa vastaajana, eli velallisena, oli yksityinen elinkeinonharjoittaja tai oikeushenkilö. Yleisellä tasolla voidaan tutkimuksen perusteella todeta, että ehdotettu sääntely johtaa korkeimpien perintäkulujen leikkaantumiseen. Aivan ääriesimerkinä voin mainita, että velalliselta oli yksittäistapauksessa vaadittu yhdestä maksuvaatimuksesta jopa yli 580 euroa. Perinnän kokonaiskuluina taas oli eräässä tapauksessa vaadittu yli 1 000 euroa.

Ehdotettuja säännöksiä sovellettaisiin paitsi yrityssaataviin myös muihin sellaisiin saataviin, jotka eivät ole kuluttajasaatavia. Uusien säännösten piiriin tulisivat siis myös esimerkiksi sellaiset saatavat, joissa velallisena on asunto-osakeyhtiö, yhdistys tai säätiö.

Näiden ohella myös tratan, eli julkisuusuhkaisen maksukehotuksen, käyttöä rajoitettaisiin. Kuluttajasaatavan perimiseksi ei voimassa olevankaan lain mukaan saa käyttää trattaa. Sen käyttö on kuitenkin yrityssaatavien perinnässä melko yleistä. Ehdotuksen mukaan tratan käyttö kiellettäisiin muiden kuin kuluttajasaatavien perimiseksi, jos velallinen on yksityishenkilö, yksityinen elinkeinonharjoittaja, avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö. Lisäksi tratan käyttöä rajoitettaisiin silloin, kun peritään liikevaihdoltaan pienien osakeyhtiöiden tai toimintansa hiljattain aloittaneiden osakeyhtiöiden saatavia. Tratan käytön rajoittaminen auttaa yrityksiä pärjäämään tässä vaikeassa tilanteessa. Tavoitteena on suojata erityisesti taloudellisesti haavoittuvimmassa asemassa olevia yrityksiä, joiden velvoitteista luonnolliset henkilöt ovat henkilökohtaisessa vastuussa. Koska tratta on tärkeä ja usein tehokas keino saatavien perinnässä ja koska velkojana voi olla myös pk-yritys, tratan käyttöä ei kiellettäisi kaikkien velallisten osalta edes väliaikaisesti.

Lain ehdotetaan tulevan voimaan niin pian kuin mahdollista ja viimeistään 1.1.2021, ja sen ehdotetaan olevan voimassa 30. päivään kesäkuuta 2021 saakka. Lakia sovellettaisiin sen voimassaoloaikana tehtyihin perintätoimiin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisat edustajat! Muistutan sen verran, että kun poistutte tästä salista puhelimeen tuonne pyörökäytävälle, niin kannattaa mennä hieman kauemmas. Teidän puheenne kuuluu tänne saliin. — Edustaja Kivisaaren puhe saa myös kuulua.

17.31 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksen tavoitteena on helpottaa koronaepidemian vuoksi taloudellisissa vaikeuksissa olevien yritysten tilannetta. Tämä on aivan oikeaa ja tarpeellista toimintaa. Esityksessä ehdotetaan muiden kuin kuluttajasaatavien perintäkulujen nykyistä yksityiskohtaisempaa säätelyä sekä rajoituksia tratan käyttöön. Esitys on hyvä, ja yritysten välisen perinnän perintäkulujen selkeämmälle säätelylle on jo pitkään nähty tarvetta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 140/2020 vp

Esityksestä ei ole järjestetty varsinaista lausuntokierrosta, koska muutosten on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pikaisesti. Jatkovalmistelussa on tämän takia syytä kiinnittää erityistä huomiota siihen, että velalliselle ja velkojalle ei pääse syntymään hämmennystä suhteessa maksuviivedirektiiviin. Pohdin esimerkiksi sitä, että hallituksen esityksessä esitetään, että kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla toimitetusta maksumuistutuksesta voidaan vaatia enintään 10 euroa. Kuitenkin maksuaikadirektiivin mukaan velkojalla on oikeus saada velallisilta vähintään kiinteä 40 euron summa viivästyskoron tullessa maksettavaksi direktiivin 3 tai 4 artiklan mukaisesti. Käytännössä, jos vakiokorvausta vaaditaan, sitä vaaditaan ensimmäisessä maksumuistutuksessa.

Puhemies! Lakiesityksen valmistelussakin todetaan, että tällä kyseisellä lakimuutoksella ei voida ohittaa maksuviivedirektiiviä ja perintälain 10 e §:ää vakiokorvauksesta. Nykymuodossaan lakimuutoksen teksti saattaa siis aiheuttaa hämmennystä velkojalle ja erityisesti velalliselle, koska harvalle EU-direktiivi on tuttu. Kysyisinkin ministeriltä — kiitos, että olette täällä: miten tämä asia on esityksessä huomioitu, siis välttääksemme tämän hämmennyksen?

Samoin on mielestäni syytä kiinnittää erityistä huomiota siihen, että trattaperinnän kieltäminen ei asettaisi henkilöyhtiömuodossa yritystoimintaa harjoittavia yrittäjiä eriarvoiseen asemaan osakeyhtiömuodossa yritystoimintaa harjoittavien mikroyrittäjien kanssa. Pohjaan huoleni siihen, että esityksessä ehdotetaan tratan käytön kieltämistä henkilöyhtiöiden perinnässä. Ajatuksena taustalla lieenee se, että henkilöyhtiöissä yrittäjä tai yrittäjät ovat henkilökohtaisessa velkavastuussa ja näin tratan aiheuttama maksuhäiriömerkintä aiheuttaisi taloudellisia vaikeuksia yrittäjälle henkilönä. En ole aivan varma tästä käsityksestä, koska trattaa ei ymmärtääkseni voida käyttää yksityishenkilön perinnässä. Tällöin henkilöyhtiölle rekisteröity tratasta aiheutunut maksuhäiriömerkintä ei myöskään näy yrittäjän henkilökohtaisissa luottotiedoissa. Jatkaisin ystävällisesti ja omaa ymmärrystänikin lisätäkseni kysymystäni tämänkin asian osalta ministeriön suuntaan, välittäen huoleni siitä, onko tätä eri yhtiömuotojen tasapuolisuutta tai mahdollista eriarvoisuutta tässä kohtaa pohdittu.

Puhemies! Kuten totesin, esityksen lähtökohdat ovat oikeat ja varsin ymmärrettävät. Kiitos esityksestä.

17.36 Ari Koponen ps: Puhemies! Hallitusohjelman mukaan perintätoimien kohteena olevilta laskutettavien perintäkulujen määrälle säädetään euromääräiset ylärajat myös velallisen ollessa muu kuin kuluttaja-asemassa oleva yksityishenkilö. Hallitus myös lupaa ryhtyä toimiin vahvistaakseen viranomaisten edellytyksiä puuttua hyvän perintätavan vastaiseen toimintaan sekä tehdä tarvittavat lainsäädännölliset muutokset ulosottokaareen, ottaa käyttöön positiivinen luottorekisteri ja lyhentää maksuhäiriömerkintöjen kestoaikaa. Odotan yhä näitä muutoksia.

Maksuhäiriömerkinnän saaneiden yritysten määrä vähentyi vuoden takaisesta yli 10 prosenttia. Ongelma ei siis ole samanlaajuinen ja -suuntainen kuin kuluttajien osalta, joille merkintöjä on sen sijaan tullut tänä vuonna yli 6 000 enemmän kuin vuosi sitten. Kaiken kaikkiaan lähes 400 000 kuluttajalla on maksuhäiriömerkintä. Tämä esitys muiden kuin kuluttajasaatavien osalta on kuitenkin mielestäni kannatettava velallisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Mutta koska hallitus herää ongelman vakavuuteen? Tarvitsemme pysyvää lainsäädäntöä, emme pelkästään väliaikaisia ratkaisuja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 140/2020 vp

17.37 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri! Nyt käsittelyssä oleva hallituksen esitys HE 191/2020 eduskunnalle laiksi saatavien perinnästä annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta on tervetullut kädenojennus velkaongelmiin joutuville yrittäjille.

Suomessa me elämme parhaillaan hyvin erikoista aikaa. Osa meistä muistaa, että niin on eletty myös esimerkiksi 30 vuotta sitten, eivätkä nämä maailmassa ensimmäisiä onnettomuuksia tai tämmöisiä koronan aiheuttamia ongelmia ole, on ollut vastaavan kaltaisia jyrkkiä laskuja yrityskentässä, eivätkä nämä ole viimeisiäkään. Pahinta on, että tällä hetkellä emme kukaan tiedä, milloin tämä epävarmuus päättyy vai päättyykö tämä koskaan.

Arvoisa puhemies! Esivalta on kieltänyt alamaisiaan eli haastemiehiä ja verottajaa aiheuttamasta perintätoimenpiteillään turhia konkurssseja. Hyvä niin — mutta mikä sitten on turha konkurssi ja mikä ei? Sitä on oikeasti vaikea arvioida. Avustajani hankkimien tietojen mukaan Suomessa on jo nyt patoutuneena iso määrä elinkelvottomia yrityksiä, joita ei enää voida auttaa, sillä niin isoja rahoja ei mistään löydy, että kaikki voitaisiin pelastaa. Tämä on tosiasia, halusimme tai emme.

On tietenkin aivan oikein, että tarpeettomia konkurssseja pyritään välttämään viimeiseen saakka. Rajansa kuitenkin kaikella, sillä vaikeuksiin joutuneen yrittäjän pitäisi osata luovuttaa silloin, kun mitään ei ole oikeasti enää tehtävissä. Velkaneuvonnan ja yrityssaneerausten ammattilaiset kertovat, että liian monet ylivoimaisiin vaikeuksiin joutuneet yrittäjät eivät viime hädässä enää pysty eivätkä jaksa hoitaa välttämättömiä asioitaan, vaan kirjanpito jää hoitamatta, tilitoimistolaskut erääntyvät ja tilitoimisto lopettaa avun antamisen. Seurauksena on liian usein lopulta jopa liiketoimintakielto ja sen seurauksena umpikuja, kun velkajärjestelykin estyy liiketoimintakiellon takia.

Tänään olen saanut avustajaltani raportin, joka kertoo, että oman vaalipiirini Vaasan alueella on tälle päivälle 39 uutta merkintää merkinnällä UM. Se tarkoittaa, että nämä ovat julkisia maksuhäiriömerkintöjä eli verottajan erikoisperinnässä julkaisemia tilittämättömiä veronpidätyksiä ja arvonalisäveroeriä. Todellisuudessa useimmat näistä ovat akuutissa konkurssivaarassa.

Nyt käsittelyssä oleva hallituksen esitys on hyvä kädenojennus, mutta sittenkin sen vaikutus todellisuudessa on vähäinen käsillä olevaan kriisiin nähden. On myös hyvä huomata, että tässä, että estetään turhien konkurssien syntyminen, on semmoinen vaara, että ne yritykset, jotka ovat todellisuudessa jo konkurssikypsiä, menevät edelleen syvempiin ja syvempiin ongelmiin.

Arvoisa ministeri, lakiesityksen tavoite on hyvä. Kuitenkin haluaisin tietää, oletteko huomioineet sen, että kielto turhien konkurssien nostamisesta saattaa aiheuttaa monille yrittäjille sen, että he ajautuvat yhä syvempään umpikujaan, ja heidän ylösnousemisensaakin estyy sillä, että tästä seuraa liiketoimintakielto, joka estää sitten lopulta velkasaneerauksen. — Kiitoksia.

17.42 **Heikki Autto kok:** Arvoisa herra puhemies! Tämä on varmasti hyvä ja kannatettava hallituksen esitys, ja on mielestäni tärkeää, että tällaisen kansallisen ja aivan globaalin kriisin keskellä Suomessa hallitus kiinnittää huomiota siihen, että kenenkään ihmisen hättää ei toinen saa käyttää kohtuuttomalla tavalla hyväkseen, ja tästä hyvänä esimerkkinä vaikkapa tämä hallituksen esitys perintämenettelyjen kohtuullistamisesta tai vaikkapa aiemmin säädetyt hyvät lait esimerkiksi vippaustoiminnan rajoittamisesta.

Tässä on, arvoisa puhemies, keskustelun kuluessa ollut hyviä puheenvuoroja eri näkökulmista ja tärkeitä kysymyksiä ministerille, mutta itse lähinnä haluaisin kysyä ministeril-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 140/2020 vp

tä siitä periaatteesta, että kun nyt vaikkapa sitä vippaustoimintaa on onnistuttu rajoittamaan tai kun vaikkapa tällä lailla, jonka varmasti, uskon näin, eduskunta aika ripeästi saa käsiteltyä, rajoitetaan tätä kohtuutonta perintätoimintaa, niin eikö tämäntyppisten toimien pitäisi kuitenkin olla ihan pysyväisluontoisia, että sillä toisen ihmisen hädällä ei toinen sitten rahasta kohtuuttomalla tavalla ainakaan, niin kuin esimerkiksi näissä ministerinkin puheenvuorossaan esiin nostamissa esimerkeissä on aivan ilmeisesti päässyt aiemmin tapahtumaan? Elikkä tätä periaatetta, arvoisa puhemies, lähinnä kysyn.

17.44 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille. — Meillä huomenna lakivaliokunnassa alkavat kuulemiset tästä hallituksen esityksestä saatavien perintää koskevasta määräaikaisesta laista. Meillä on ollut lakivaliokunnassa kiireelliselläkin aikataululla kahdeksan kertaa ulosottolain muutos ja sitten konkurssilain muutos, joka nyt sitten on voimassa tammikuun loppuun, ja olen ymmärtänyt, että sieltä mahdollisesti voisi tulla jotakin vielä konkurssien suhteen. Aika kiirettä tulee pitämään, ja tietysti toivon, että muutokset tulevat mahdollisimman ajoissa, koska jos sinne konkurssilain perusteisiin jonkinlaisia muutoksia tehdään, olisi hyvä, että sitä pystyy laaja-alaisesti sitten kuulemisten perusteella tekemään. Tietysti se riippuu siitä, kuinka hyvin ehkä ministeriössä on ehditty myös sitä kuulemista tekemään — mitä paremmin se on valmisteltu, sen helpompi se on.

Perintäkulujen kohtuullisuus, jos puhutaan tästä laista, on erittäin tärkeää. Sen täytyy olla kohtuullinen kaikissa tilanteissa, mutta näissähän joutuu aina vaikeisiin punnintatilanteisiin erityisesti konkurssipuolella — yrittäjän, velkojan etu, velallisen etu. On onneksi niin, että esimerkiksi konkurssilakipuolella ovat nyt käytössä ne muut konkurssin edellytykset kuin se maksukehotusolettama, tämä niin sanottu kahdeksan päivän oletttama, jos nyt oikein muistan sen tuttavallisen nimen. Siitäkin jonkun verran on tullutkin jo kyselyitä, että ollaanko sitä jatkamassa. Lakivaliokunta totesi silloin lausunnossaan, että näyttäisi siltä, että ei ole enää edellytyksiä ihan senttyypiselle lainsäädännölle, jatkaa ihan sillä edellytyksin.

Olisin vielä kysynyt ministeriltä: Tämä ihmisten velkaantuminen on laaja kysymys, niitä on monia syitä, ja nyt korona on tuonut vielä lisää. Ollaanko velkajärjestelypuolella nyt missä vaiheessa. Meillä on hyvä velkajärjestelylainsäädäntö periaatteessa, mutta siellä on tiettyjä kohtia, joista voisi miettiä, ovatko ne liian tiukkoja velkajärjestelyn edellytyksille ja ovatko ne kaikki sitten tätä päivää. Totta kai esimerkiksi rikosperusteiset saatavat ovat ihan eri asemassa kuin se, että on työttömyyden vuoksi ja sairastelun vuoksi jäänyt velkatilanteeseen. Että onko sinne tulossa lähiaikoina mitään? Sitten tämä maksuhäiriömerkinnän poistumista koskeva asia — jos ministeri voisi kertoa, mitä hankkeita on tältä osin viireillä. — Kiitos.

17.47 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Autto nosti esiin juuri sen asian, minkä itse epähuomiossa tuosta unohdin. Voisikin ministerille esittää kysymyksen: miksi tämä lakiesitys on määräaikainen? Suomessa mielestäni tällä hetkellä, jos puhutaan eri teollisuudenhaaroista, parhaat edellytykset omalle teollisuudelleen ovat pikavippi- ja perintäteollisuudella. Nämä määrät ovat aivan kohtuuttomia, mitä sekä yksityishenkilöä että yritystä kohden voidaan laskuttaa siitä perinnästä, joka varmaan pääosin hoituu tietokoneella automaattisesti. Juuri mennä viikoilla yhden asian katsoin läpi. Se oli 129 euron lasku, joka sitten perintätoimien kautta ulosotossa oli 339 euroa. Että jonkinlainen suhta pitäisi olla näissä asioissa. Totta kai vika on ollut siinä, että sitä laskua ei ole hoidettu, mutta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 140/2020 vp

on tämä käsittämätöntä, että voi moninkertaistua se maksu, mikä alun perin on jäänyt maksamatta. Epäilen, että tuo puolen vuoden aika, joka tälle laille on säädetty väliaikaiseksi, jää auttamattomasti liian lyhyeksi. Se aika voisi olla ehkä suosista pidempi, ja minun mielestäni se voisi olla ihan pysyväkin laki. — Kiitoksia.

17.49 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Arvoisa puhemies! Kiitos, arvoisat edustajat! Hyviä kysymyksiä ja huomioita.

Aloitan ihan lopusta ja totean heti, että tarkoitushan on, että saadaan valmisteluun myös pysyvä laki. Elikkä tämä on nyt tähän hätään tuleva laki, mutta yrityssaatavien perintäkuiluista meillä on aikomus erikseen säätää sitten pysyvä lainsäädäntö, ja se valmistelu alkaa ensi vuonna. Elikkä siltä osin olette oikealla tiellä, kun peräänkuulutatte myös sitä, että tästä pitäisi tulla pysyväisluontoisempi.

No, sitten muutama muu kommentti:

Tässähan nyt on tilanne se, että moni yritys on hankalassa tilanteessa. Tämän väliaikaisen lainsäädännön nojalla pyritään nyt siihen, että helpotetaan näitten yritysten tilannetta nyt tästä eteenpäin sinne ensi kesään asti. Tässä kysyttiin myös tästä konkurssilaista ja siitä, tuleeko hallitukselta edelleen joku esitys. Lakivaliokunnan puheenjohtajalle Leena Merelle voin kertoa, että juu, on tulossa. Oikeusministeriössä sen valmistelu tehdään nyt, ja toivon, että ihan näinä tulevina viikkoina se tulee tänne, niin nopeasti kuin mahdollista, ja että se työ tehdään niin huolellisesti kuin mahdollista. Siinä on tarkoitus pidentää nykyisessä laissa oleva kahdeksan päivän maksukehotus 30 päivään elikkä kuukauteen. Elikkä jos yritys ei ole pystynyt kuukaudessa maksamaan selvää saatavaa, niin silloin konkurssiedellytykset olisivat olemassa, kun se tänä päivänä on kahdeksan päivää. Nythän meillä on se väliaikainen laki, joka myös omalta osaltaan nyt helpottaa yritysten tilannetta siltä osin, että velkoja ei pysty tässä nyt käyttämään sitä kahdeksan päivän maksukehotusta.

Sitten edustaja Mäenpää kysyi ja oli huolissaan näitten, sanotaanko, heikkojen yritysten tilanteesta, niiden, jotka ovat jo niin huonossa hapessa, ehkä se konkurssi olisi kuitenkin se parempi tie. Aina pitää muistaa, että yrityshän saa itse hakeutua konkurssiin. Hallitushan ei estä yhtään yritystä hakeutumasta itse konkurssiin. Jos yritys on itse sitä mieltä ja yrittäjä sitä mieltä, että nyt on nostettava kädet ylös, niin se on aivan mahdollista. Hallitus vain hakee keinoja siihen, että velkojat eivät hakisi sellaisia yrityksiä konkurssiin, jotka ovat kuitenkin, jos katsotaan eteenpäin, sellaisessa kunnossa, että ne voivat tulevaisuudessa pärjätä. Sen takiahan me teemme myös näitä väliaikaisia lakiesityksiä nyt, jotka helpottavat tältä osin yritysten tilannetta. Mutta pitää pitää mielessä, että jokainen yritys ja jokainen yrittäjä tietysti päättää itse. [Puhemies koputtaa] Toivottavasti myös hallituksen toimet, yrittäjätuet, Business Finlandin tuet ja muut auttavat.

Sitten edustaja Kivisaari nosti esiin erittäin hyviä kysymyksiä, ja toivon, että lakivaliokunnassa ehditään käydä myös näitä lävitse. Siinä tratan käytössä on kyllä huolellisesti ajateltu, miksi se rajataan näin, ja ollaan katsottu, että ne yritykset, [Puhemies koputtaa] joissa on henkilön oma omaisuus vakuutena, ovat tässä nyt paalupaikalla, ja heitä halutaan tavaltaan suojella nyt enemmän.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.